

Kjak

Bjarni Djurholm
løgtingsmaður

Bøtir salt alt?

Saltsiloin er ikki bert eina gávu. Hon kann gerast dýr og blíva ein kleppur fyri suðuroyingar

Um dagarnar eru tvinni uppskot lögð fyri tingið at játta iløgu- og rakstrarpening til Saltsiloina á Tvøroyri. Samlaður iløgukostnaður um 60 mio kr, umframt mv-g-frítøkuna, sum landið missur.

Projektið virkar tølandi. Talan er bert um triðings-upphædd tí danir koma við restini. Men er tað so?

Verkætlanin gjørdist avleggari av einum eftirskúla í Hvalba, har ósamsvar var millum nytta og kostnað. So var at finna uppá okkurt annað.

Stigtakarinn barslaði nýtt uppskot. Saltsiloin skuldi gerast mentanardepil í Norðurljóðum, ein tón- og sjónleikaoasa, fjarskotin frá fólrameingi, eitt uppland til arketoniskt forvitni og alment fitilendi hjá mentanar-kveikjara.

Í sjálvdrátti hevur fyrrverandi sambandshøvdingin nú lagt uppskot fyri tingið, har skotið verður upp, at landið beinanvegin játtar 20 mio kr, umframt 2,5 mio kr í árligum rakstrarstuðli. Sama hevur landsstýrismaðurin í figgjarmálum gjørt, tó við virknaði frá 2012. Eingin iløgu-raðfesting. Alt gjørt í politiskum ad hoc gávumildni og ovfarakæti.

Men spurningurin er, hvussu kann slíkt projekt realiserast uttan veruliga politiska viðgerð?

Lobbyarbeiði

Søgan byrjaði fyri ári síðani við óglærum lobbyarbeiði sum endaði við tilsögnum ella politiskum knæfalli, sum so er brúkt at fáa Mærsk og donsku stjórnina at játta 38 mio til projekt, sum flestu bert kenna konjunkturarnar av. So einfalt kann peningur fáast til vega, tó at fleiri aðrar verkætlanir í landinum hava staðið í bíðirøð í árávis.

Annað, sum tykist ørkymlandi er ætlanin, at landið árliga skal rinda helvtina av rakstrarkostnaðinum fyri

virksemi, sum aðrastaðni verður goldið lokalt. Tí er almenna gjaldsjáttanin prinsipiell, tí hví skulu onnur mentanarhús og bygdarhús ikki fáa almennan stuðul til sítt gerandisvirksemi? Hví skulu Atlantis, Mentanarhúsið í Fuglafirði, Bygdarhúsið á Strøndum o.s.fr ikki vænta somu vælvild?

Í árávis hevur tað verið afturvendandi ynski, at landið játtar pening til rakstur av mentanartilboðum. Men her hevur politikkurin verið avgjórður, skilnaður er gjørdur millum figgjarlóg og lokalt mentanarvirksemi. Men nú er so vend ávegis, skilst. Har ein skriða er lopin er onnur væntandi, tí hví skulu onnur ikki vænta sær somu rakstrarvælvild sum Saltsiloin?

Annað er so, at Saltsiloin skjótt kann gerast ein figgj-arligur kleppur fyri lokal-samfelagið. Aðrastaðni í landinum standa mentanarhús mestsum tóm, tí figgjar-rorka ikki er til gerandis-virksemi. Har eru stórt sæð ongar inntøkur, bert útreiðslur. Hví skal tað so verða øðrvísi á Tvøroyri, har kommunan eisini liggur figgjarligum andaleppi, at hon neyvan klárar gerandisskyldurnar.

Annað at bjóða

Hinvegin, so er hevur Suður-oýggin so ómetaliga nógv annað at bjóða, har peningur uttanifrá og landskassa-ískoyti veruliga kundi gjørt mun fyri mentanina og ikki minst ferðavinnuna. Og møguleikarnir eru nógvir, har eitt hjálpanði iløguískoyti kundi gjørt allan munin.

Í Vági liggja handilshúsini úti á Marknøyrri og vesturi á Gørðunum. Har hevði ein ítøkilig verkætlan og ístandseting við eini bótandi hond og peningainnspræning mestur komið væl við.

Handils- og fiskahúsið við træbrúnni á Hvítanesi og framúr havnarumhvørvið

á Tvøroyri, sum av eldsálum er sett í stand og gjørt til fólkaogn, er ein perla, har avmarkað almenn upphædd helst hevði gagnað meiri enn risa upphædd á Drelnesi. Í Fámjin stendur fitti handilin og kaffein og bíðar eftir einari hjálpanði hond. Í Høvi royna fús fólk at gera gamla handilin við bátahylin til eitt savn. Sjáldsama grótlaðingin á Fiskieiðinum, kolanámini í Hvalba – ja, ivaleyst eru fleiri slíkir møguleikar í Suðuroy. Allastaðni hevði stór nytta verið í iløgustuðli, sum annars ikki er til taks.

Minni fyri meira?

Sjálvsagt kunnu øll fegnast um stórvingnu peningaváttanina úr Danmark. Men spurningurin er, fáa vit minni fyri meira? Ein risa iløga í eitt so ógvisligt hús sum Saltsiloin á Drelnesi er eitt. Nakað heilt annað verður stríðið av at fylla Saltsiloina við nógvum og dyggum innihaldi, áskoðara- og áhoyraraundirtøku, sum kann bera árliga kostnaðin av rakstri og viðlíkahaldi til at rættvísgera hetta altjóða átakið fyri byrjaðanarprísi uppá 60 milliónir krónur?

Rætt er, at fittur partur av iløgukostnaðinum kemur úr Danmark. Slíkt duga summi fólk (eru tey nevnd, so eru tey kend) ikki at siga nei takk til. Men hava vit ráð til hetta eksperiment vitandi um, at iløgan bara er partur av figgjarliga veruleikanum, sum fer at daga í havsbrúnni?

Tá vit ikki í ártíggju hava klárað Tjóðleikpallin og Kirkjubómúrinn betur enn higartil, so er hugsandi, at hvaðna verri kann tað tað gerast við Saltsiloini á Tvøroyri. Livst so spyrst.

EIÐI 2 Suður KONSORTIET

Eiði 2 Suður er í gongd við at bora uml. 8,4 km vatntunnil, eisini skulu gerast 27 luft- og vatnskaktir.

Vit søkja í hesum sambandi eftir einum elektrikara, sum kann luttaka í uppgávuni, og sum kann verða við á boriholdinum.

Tað verður borað í 2-hold skift, við einum holdi á frívakt.

Løn sambært sáttmála + møguleika fyri boribonus.

Eiði 2 Suður Konsortiet

Torben Voetmann Johansen
tjo@mthojgaard.dk
Fartlf. 21 63 40

Hoydalsvegur 42
FO-100 Tórshavn
Tel. +298 316342

EIÐI 2 Suður KONSORTIET

Leygardagin 12. mars kl. 17 (e)

Í sendingini verður nýggi Hyundai ix20 royndarkoyrdur saman við Birgiri Dam Jacobsen frá bilasøluni Nordbil.

Eisini verða tvær samrøður endursendar. Onnur er við Mogens Wraae koyrilæra og busseigara. Mogens er dani, sum hevur búð í Føroyum síðan 1956. Hin samrøðan er við Henning Sørensen frá HS Møblum á Hjalla.

*** Sendingin verður eisini endursend sunnudagin 13. mars kl. 17**

Henning Sørensen

Mogens Wraae

Birgiri Dam Jacobsen

Vínna- & bílradíó á Rás